

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1990-1991**

7 NOVEMBRE 1990

Projet de loi modifiant la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive**EXPOSE DES MOTIFS**

La loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive entrera en vigueur le 1er décembre 1990.

Elle organise, en ses articles 30 et 31, un nouveau régime de délais dans le cadre des procédures d'appel et de cassation en matière de maintien de la détention préventive.

Elle dispose notamment en son article 30, § 4, que l'arrêt de la chambre des mises en accusation qui maintient la détention préventive forme un titre de privation de liberté pour quinze jours à partir de la décision.

L'article 31, § 4, de la même loi dispose qu'après un arrêt de cassation avec renvoi, la chambre des mises en accusation à laquelle la cause est renvoyée doit statuer dans les quinze jours à compter du prononcé de l'arrêt de la Cour de Cassation, l'inculpé restant entre-temps en détention. Il est mis en liberté si l'arrêt de la chambre des mises en accusation n'est pas rendu dans ce délai. Si la juridiction de renvoi maintient la détention préventive, sa décision constitue un titre de détention pour quinze jours à compter de la décision.

La loi est par contre muette en ce qui concerne la situation de l'inculpé après un arrêt de la Cour de Cassation rejetant le pourvoi. Il serait paradoxal qu'un

BELGISCHE SENAAAT**ZITTING 1990-1991**

7 NOVEMBER 1990

Ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis**MEMORIE VAN TOELICHTING**

De wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis zal in werking treden op 1 december 1990.

Zij voert, in haar artikelen 30 en 31, een nieuwe regeling in betreffende de termijnen in het kader van de procedures in hoger beroep en in cassatie inzake de bevestiging van de voorlopige betekenis.

Zij bepaalt namelijk in haar artikel 30, § 4, dat het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling, dat de voorlopige hechtenis handhaaft, als titel van vrijheidsbeneming geldt voor vijftien dagen te rekenen van de beslissing.

Het artikel 31, § 4 van dezelfde wet bepaalt dat na een cassatiearrest met verwijzing, de kamer van inbeschuldigingstelling waarnaar de zaak verwezen is, uitspraak doet binnen vijftien dagen te rekenen vanaf de uitspraak van het arrest van het Hof van Cassatie, terwijl de verdachte inmiddels in hechtenis blijft. De verdachte wordt in vrijheid gesteld als het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling niet gewezen is binnen die termijn. Als het gerecht waarnaar de zaak verwezen is de voorlopige hechtenis handhaaft, geldt zijn beslissing als titel van hechtenis voor vijftien dagen te rekenen van de beslissing.

De wet zegt integendeel niets wat betreft de toestand van de verdachte na een arrest van het Hof van Cassatie waarbij de voorziening verworpen wordt.

arrêt de rejet entraîne sa mise en liberté, alors que la loi dispose explicitement qu'il reste détenu en cas d'arrêt de cassation avec renvoi (B. Dejemeppe, *J.T.*, 1990, p. 605, n° 114).

La manière dont le législateur a organisé la procédure en cassation et la procédure après renvoi indique clairement sa volonté d'écarter le système dit des « procédures parallèles » consistant à poursuivre la procédure devant la chambre du conseil indépendamment de la procédure faisant suite au pourvoi en cassation. Le retour aux procédures parallèles entraînerait une insécurité juridique vu la logique de la nouvelle loi basée sur le caractère suspensif des recours et un risque de décisions contradictoires entre les juridictions de fond et la Cour de Cassation.

Par ailleurs, une solution consistant à déduire du silence du texte qu'un arrêt de rejet du pourvoi en cassation fait renaître le titre de détention antérieur pour une période de quinze jours serait certes conforme à la volonté du législateur et à la cohérence du système mis en place par la nouvelle loi, mais, en l'absence de disposition explicite, ne semble pas offrir une sécurité juridique suffisante dans une matière aussi délicate.

C'est pourquoi il s'indique de combler cette lacune par une disposition explicite, conforme à l'intention du législateur et ne modifiant en aucune manière les options qu'il a retenues quant au fond.

Tel est l'objet du présent projet.

Commentaire des articles

Article 1er

Cet article s'inspire de la disposition de l'article 31, § 4, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive qui règle la situation de l'inculpé en cas d'arrêt de cassation avec renvoi.

Il tend à régler de manière similaire la situation de l'inculpé après un arrêt de rejet du pourvoi, en précisant que, dans cette hypothèse, l'inculpé reste en détention et sera remis en liberté si la chambre du conseil ne s'est pas prononcée sur le maintien de la détention préventive dans les quinze jours à compter du prononcé de l'arrêt de la Cour de Cassation.

Het zou paradoxaal zijn dat een arrest van verwerping de invrijheidstelling tot gevolg zou hebben, waar de wet uitdrukkelijk bepaalt dat hij in hechtenis blijft ingeval van cassatiearrest met verwijzing (B. Dejemeppe, *J.T.*, 1990, blz. 605, nr. 114).

De wijze waarop de wetgever de procedure in cassatie en de procedure na verwijzing heeft georganiseerd, wijst duidelijk op zijn bedoeling de zogenaamde regeling te weren van « parallelle procedures », waarbij de procedure wordt voortgezet voor de raadkamer zonder rekening te houden met de procedure volgend op de voorziening in cassatie. Het verder aanwenden van deze parallelle procedures zou een juridische onzekerheid met zich meebrengen, gezien de logica van de nieuwe wet, die gebaseerd is op het opschortend karakter van de verhalen alsook een risico van tegenstrijdige beslissingen tussen de rechtbanken die uitspraken doen ten gronde en het Hof van Cassatie.

Overigens, zou de oplossing die erin bestaat uit het stilzwijgen van de tekst af te leiden dat een cassatiearrest van verwerpen van voorziening, de voorgaande titel van hechtenis weer doet gelden voor een termijn van vijftien dagen, ongetwijfeld overeenstemmen met de wil van de wetgever en met de coherentie van de regeling ingesteld door de nieuwe wet, maar bij gebrek aan uitdrukkelijke bepaling lijkt zij niet voldoende rechtszekerheid te bieden in een zo delicate materie.

Daarom is het aangewezen in deze leemte te voorzien door middel van een expliciete bepaling, in overeenstemming met de bedoeling van de wetgever en die op geen enkele wijze de opties wijzigt die hij weerhouden heeft ten gronde.

Dit is de doelstelling nagestreefd door het huidig ontwerp.

Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel wordt ingegeven door de bepaling van het artikel 31, § 4, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis die de toestand van de verdachte regelt in geval van cassatiearrest met verwijzing.

Het streeft ook op gelijkaardige wijze de regeling na van de toestand van de verdachte na arrest van verwerping van de voorziening met de verduidelijking dat in die hypothese, de verdachte in hechtenis blijft en in vrijheid zal gesteld worden indien de raadkamer niet binnen de vijftien dagen te rekenen van de uitspraak van het arrest van het Hof van Cassatie, uitspraak heeft gedaan over de handhaving van de voorlopige hechtenis.

Article 2

Vu l'urgence, cet article prévoit que la présente loi entrera en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Le Ministre de la Justice,

M. WATHELET.

Artikel 2

Gelet op de dringendheid, bepaalt dit artikel dat deze wet in werking zal treden de dag van haar bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

De Minister van Justitie,

M. WATHELET.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Notre Ministre de la Justice est chargé de présenter en Notre nom aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit:

Article 1er

L'article 31 de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive est complété par le paragraphe suivant:

« § 5. Si le pourvoi en cassation est rejeté, la chambre du conseil doit statuer dans les quinze jours à compter du prononcé de l'arrêt de la Cour de Cassation, l'inculpé restant entre-temps en détention. Il est mis en liberté si l'ordonnance de la chambre du conseil n'est pas rendue dans ce délai »

Art. 2

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Donné à Bruxelles, le 7 novembre 1990.

Par le Roi:

Le Ministre de la Justice,

M. WATHELET.

ONTWERP VAN WET

BOUDEWIJN,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

Onze Minister van Justitie is gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Het artikel 31 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis wordt aangevuld met volgende paragraaf:

« § 5. Als het cassatieberoep wordt verworpen, dient de raadkamer uitspraak te doen binnen vijftien dagen te rekenen vanaf de uitspraak van het arrest van het Hof van Cassatie, terwijl de verdachte inmiddels in hechtenis blijft. Hij wordt in vrijheid gesteld als de beschikking van de raadkamer niet gewezen wordt binnen deze termijn. »

Art. 2

Deze wet treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Gegeven te Brussel, 7 november 1990.

Van Koningswege:

De Minister van Justitie,

M. WATHELET.

**AVANT-PROJET DE LOI SOUMIS
AU CONSEIL D'ETAT**

Avant-projet de loi complétant l'article 31
de la loi du 20 juillet 1990 relative
à la détention préventive

Article 1er

L'article 31 de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive est complété par le paragraphe suivant :

« § 5. Après un arrêt de rejet du pourvoi, la chambre du conseil doit statuer dans les quinze jours à compter du prononcé de l'arrêt de la Cour de Cassation, l'inculpé restant entre-temps en détention. Il est mis en liberté si l'ordonnance de la chambre du conseil n'est pas rendue dans ce délai. »

Art. 2

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

**VOORONTWERP VAN WET VOORGELEGD
AAN DE RAAD VAN STATE**

Voorontwerp van wet tot aanvulling
van het artikel 31 van de wet van 20 juli 1990
betreffende de voorlopige hechtenis

Artikel 1

Het artikel 31 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis wordt aangevuld met volgende paragraaf :

« § 5. Na een arrest van verwerping van de voorziening, dient de raadkamer uitspraak te doen binnen de vijftien dagen te rekenen van de uitspraak van het arrest van het Hof van Cassatie, de verdachte ondertussen in hechtenis blijvend. Hij wordt in vrijheid gesteld als de beschikking van de raadkamer niet gewezen wordt binnen deze termijn. »

Art. 2

Deze wet treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Vice-Premier Ministre et Ministre de la Justice et des Classes moyennes, le 29 octobre 1990, d'une demande d'avis dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet de loi « complétant l'article 31 de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive », a donné le 5 novembre 1990 l'avis suivant:

Dans le bref délai qui lui est imparti, le Conseil d'Etat doit se limiter à formuler les observations suivantes.

EXAMEN DU TEXTE

Intitulé

L'intitulé serait mieux rédigé comme suit:

« Loi modifiant la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive. »

Dispositif

Article 1er

Le début du paragraphe 5 en projet serait mieux rédigé comme suit:

« § 5. Si le pourvoi en cassation est rejeté, la... »

La chambre était composée de:

M. J.-J. STRYCKMANS, président de chambre;

M. C.-L. CLOSSET, président de chambre;

M. M. LEROY, conseiller d'Etat;

Mme J. GIELISSEN, greffier assumé.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. STRYCKMANS.

Le rapport a été présenté par M. A. MERCENIER, premier auditeur.

La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. B. DEROUAUX, référendaire.

Le Greffier,

J. GIELISSEN.

Le Président,

J.-J. STRYCKMANS.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 29 oktober 1990 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie en Middenstand verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van wet « tot aanvulling van het artikel 31 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis », heeft op 5 november 1990 het volgend advies gegeven:

Binnen de korte termijn die hem is toegemeten, moet de Raad van State zich bepalen tot het maken van de volgende opmerkingen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Opschrift

Het opschrift zou beter worden geredigeerd als volgt:

« Wet tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis. »

Bepalend gedeelte

Artikel 1

De eerste zin van de ontworpen paragraaf 5 zou beter worden geredigeerd als volgt:

« § 5. Als het cassatieberoep wordt verworpen, dient de raadkamer uitspraak te doen binnen vijftien dagen te rekenen vanaf de uitspraak van het arrest van het Hof van Cassatie, terwijl de verdachte inmiddels in hechtenis blijft. »

De kamer was samengesteld uit:

De heer J.-J. STRYCKMANS, kamervoorzitter;

De heer C.-L. CLOSSET, kamervoorzitter;

De heer M. LEROY, staatsraad;

Mevrouw J. GIELISSEN, toegevoegd griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer J.-J. STRYCKMANS.

Het verslag werd uitgebracht door de heer A. MERCENIER, eerste auditeur.

De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de heer B. DEROUAUX, referendaris.

De Griffier,

J. GIELISSEN.

De Voorzitter,

J.-J. STRYCKMANS.